

Aneta Nowak-Drzymała
Biblioteka Uniwersytecka w Toruniu
an7@umk.pl

Inicjatywy podjęte przez Bibliotekę Uniwersytecką w Toruniu na rzecz uchodźców z Ukrainy

Streszczenie: Komunikat przedstawia działania Biblioteki Uniwersyteckiej w Toruniu w związku z rosyjską agresją w Ukrainie. Opisuje inicjatywy, jakie miały miejsce w księżnicy akademickiej w okresie marzec–czerwiec 2022 roku na rzecz obywateli z Ukrainy, którzy trafili do Torunia.

Słowa kluczowe: Biblioteka Uniwersytecka w Toruniu, pomoc dla Ukrainy, uchodźcy, przestrzeń edukacyjno-rekreacyjna, świetlice, książki ukraińskie

Edukacyjno-Rekreacyjna Przestrzeń dla Dzieci i Młodzieży z Ukrainy

Od momentu wybuchu wojny w Ukrainie niemal wszystkie instytucje państwowe i pozarządowe w Polsce zaangażowały się w pomoc osobom dotkniętym skutkami rosyjskiej agresji. Biblioteka Uniwersytecka w Toruniu natychmiast przyłączyła się do działań Uniwersytetu Mikołaja Kopernika na rzecz obywateli Ukrainy, którzy trafili do Torunia. Mając na uwadze możliwości lokalowe oraz zasób ludzki, jakim dysponuje biblioteka, podjęto działania, aby stworzyć przyjazną przestrzeń o charakterze świetlicy środowiskowej, w której kobiety i dzieci mogłyby spędzić czas, skorzystać z komputerów z dostępem do internetu, pobawić się, a także odpocząć. Stworzyliśmy miejsce, gdzie osoby potrzebujące mogły odnaleźć się w nowej rzeczywistości, a w przypadku kontynuowania edukacji podczas pobytu w Toruniu, również skorzystać z zasobów biblioteki, baz internetowych, stanowisk do pracy wyposażonych w komputery z możliwością drukowania niezbędnych dokumentów czy materiałów edukacyjnych. Kluczowym elementem, gwarantem powodzenia całej inicjatywy okazał się błyskawiczny odzew bibliotekarzy zatrudnionych w Bibliotece Uniwersyteckiej i przeprowadzona zbiórka rzeczy potrzebnych na wyposażenie dedykowanej przestrzeni. W przeciągu kilku dni dysponowaliśmy grammi, zabawkami, książkami, materiałami edukacyjnymi, co umożliwiło nam aranżację oddanej na ten cel czytelnii. Sprzęt komputerowy, oprogramowanie, drukarki, urządzenia wielofunkcyjne, telewizor – tym dysponowała biblioteka. Wsparcie bibliotekarzy i poświęcony czas na pełnienie dodatkowych dyżurów przy obsłudze Edukacyjno-Rekreacyjnej Przestrzeni dla Dzieci i Młodzieży z Ukrainy miało ogromny wpływ na powodzenie i pozytywny odbiór naszej oferty pomocowej. Bibliotekarze występowali w roli gospodarzy świetlicy, służyli pomocą w drukowaniu dokumentów, materiałów edukacyjnych, często kierowali do innych instytucji i sztabów udzielających wsparcia, które działały na terenie Torunia.

Oferta biblioteki została skoordynowana wraz z pozostałymi działaniami uczelni na rzecz pomocy Ukrainie, a następnie zgłoszona do Urzędu Miasta Torunia, instytucji wolontariackich, aby niesiona pomoc była jak najbardziej efektywna. W kwietniu w Centrum Targowym „Park”

pod hasłem „Poznajmy się” odbył się piknik dla polskich i ukraińskich rodzin oraz wolontariuszy wspierających uchodźców. Podczas wydarzenia Uniwersytet Mikołaja Kopernika zaprezentował swoją ofertę pomocy Ukrainie¹. Na stoisku nie mogło zabraknąć przedstawiciela biblioteki, który promował biblioteczną ofertę oraz Edukacyjno-Rekreacyjną Przestrzeń dla Dzieci i Młodzieży z Ukrainy. Stoisko UMK cieszyło się dużym zainteresowaniem wśród uczestników pikniku.

W maju Biblioteka Uniwersytecka była współorganizatorem i gospodarzem spotkania autorskiego z prof. dr hab. Lubow Żwanko „Polacy w Charkowie”. Lubow Żwanko jest pracownikiem naukowym Państwowego Uniwersytetu Biotechnologicznego w Charkowie, stypendystką Programu POLONISTA (NAWA) na Wydziale Sztuk Pięknych UMK w Toruniu.

Od marca do czerwca odzew na ofertę Edukacyjno-Rekreacyjnej Przestrzeni dla Dzieci i Młodzieży z Ukrainy był satysfakcjonujący, każdego dnia pojawiał się ktoś zainteresowany. Z upływem czasu, gdy sytuacja osób z Ukrainy została uregulowana przez władze i administrację, dzieci trafiły pod opiekę przedszkoli i szkół, kobiety coraz częściej zaczęły podejmować zatrudnienie w Polsce, zainteresowanie i użyteczność naszej świetlicy spadła. W związku z tym od lipca bibliotekarze przestali w niej pełnić dyżury. We wrześniu biblioteka przekazała zgromadzone materiały do Toruńskiego Sztabu Pomocy Ukrainie, a swoje działania skoncentrowała na obsłudze studentów z Ukrainy.

Biblioteka nadal stara się w ramach swoich kompetencji i możliwości wspierać ukraińskie dzieci przebywające w Toruniu. W październiku za jej pośrednictwem Uniwersytet Mikołaja Kopernika ufundował kilkanaście egzemplarzy podręcznika „Raz, dwa, trzy i po polsku mówisz ty!” i przekazał je uczniom Szkoły Podstawowej nr 28 w Toruniu².

Każda podejmowana przez bibliotekę inicjatywa na rzecz osób z Ukrainy to wyraz solidarności z narodem ukraińskim wszystkich zatrudnionych w niej bibliotekarzy. To także efekt pracy i zaangażowania akademickiej społeczności Torunia.

NOWAK-DRZYMAŁA, A. Inicjatywy podjęte przez Bibliotekę Uniwersytecką w Toruniu na rzecz uchodźców z Ukrainy. *Biuletyn EBIB* [online]. 2023, nr 1(208), Biblioteki ukraińskie. [Dostęp 15.02.2023]. ISSN 1507-7187. Dostępny w: <http://ebibojs.pl/index.php/ebib/article/view/842>.

¹ Solidarni z Ukrainą. W: *Uniwersytet Mikołaja Kopernika* [online]. [Dostęp 19.12.2022]. Dostępny w: <https://ukraina.umk.pl/>.

² Podręcznikowe wsparcie. W: *Uniwersytet Mikołaja Kopernika* [online]. [Dostęp 19.12.2022]. Dostępny w: <https://portal.umk.pl/pl/article/podrecznikowe-wsparcie>.